

**2025 M. BALTARUSIŲ TAUTINĖS MAŽUMOS GIMTOSIOS KALBOS IR LITERATŪROS
 PAGRINDINIO UGDYMO PASIEKIMŲ PATIKRINIMO UŽDUOTIES MOKINIŲ DARBŲ
 VERTINIMO INSTRUKCIJA**

Klausimo Nr.	Atsakymas	Vertinimo kriterijai	Taškai																
I DALIS KLAUSOMO TEKSTO SUPRATIMAS (9 TAŠKAI)																			
1.	Чаму асоба Міцкевіча важная і для беларусаў, і для палякаў, і для літоўцаў.	За правільны адказ.	1																
2.	16 год.	За правільны адказ.	1																
3.	Ладзілі паэтычныя выступы. Збіраліся на таемныя сустрэчы.	За 2 правільныя адказы.	1																
4.	<table><tr><td>Сцверджанні</td><td>ТАК</td></tr><tr><td>А. Міцкевіч нарадзіўся 24 снежня 1797 года.</td><td></td></tr><tr><td>А. Міцкевіч нарадзіўся ў прыдарожнай карчме.</td><td>+</td></tr><tr><td>А. Міцкевіч вучыўся ў школе ў Наваградку.</td><td>+</td></tr><tr><td>А. Міцкевіч быў удзельнікам студэнцкага руху філаматаў.</td><td>+</td></tr><tr><td>Падчас вучобы ва ўніверсітэце А. Міцкевіч закахаўся ў М. Верашчаку.</td><td></td></tr><tr><td>А. Міцкевіч два гады працаваў настаўнікам.</td><td>+</td></tr><tr><td>У пачатку 18 стагоддзя ў еўрапейскай літаратуры зараджаецца рамантызм.</td><td></td></tr></table>	Сцверджанні	ТАК	А. Міцкевіч нарадзіўся 24 снежня 1797 года.		А. Міцкевіч нарадзіўся ў прыдарожнай карчме.	+	А. Міцкевіч вучыўся ў школе ў Наваградку.	+	А. Міцкевіч быў удзельнікам студэнцкага руху філаматаў.	+	Падчас вучобы ва ўніверсітэце А. Міцкевіч закахаўся ў М. Верашчаку.		А. Міцкевіч два гады працаваў настаўнікам.	+	У пачатку 18 стагоддзя ў еўрапейскай літаратуры зараджаецца рамантызм.		За 2 правільныя адказы 1 бал. За 3–4 правільныя адказы 2 балы.	2
Сцверджанні	ТАК																		
А. Міцкевіч нарадзіўся 24 снежня 1797 года.																			
А. Міцкевіч нарадзіўся ў прыдарожнай карчме.	+																		
А. Міцкевіч вучыўся ў школе ў Наваградку.	+																		
А. Міцкевіч быў удзельнікам студэнцкага руху філаматаў.	+																		
Падчас вучобы ва ўніверсітэце А. Міцкевіч закахаўся ў М. Верашчаку.																			
А. Міцкевіч два гады працаваў настаўнікам.	+																		
У пачатку 18 стагоддзя ў еўрапейскай літаратуры зараджаецца рамантызм.																			
5.	Пісаў вершы, заснаваныя на народных легендах.	За правільны адказ.	1																
6.	Класіцызму.	За правільны адказ.	1																
7.	У паэме “Пан Тадэвуш”.	За правільны адказ.	1																
8.	Большасць сваіх твораў Міцкевіч пісаў пра замкі, паданні, легенды Наваградчыны.	За правільны адказ.	1																

Klausimo Nr.	Atsakymas	Vertinimo kriterijai	Taškai
II DALIS SKAITYMAS, TEKSTO SUPRATIMAS (21 TAŠKAS)			
9.	Усмешка адлюстроўвае душэўны стан і характар чалавека.	За правільны адказ.	1
10.	Публіцыстычны.	За правільны адказ.	1
11.	Ды нават і тады, калі Мележ смяўся ад ўсяе душы, з яго нага твару — во дзіва! — не знікала напружанасць думкі.	За правільны адказ.	1
12.	У ёй многа таноў, паўтаноў, адценняў.	За правільны адказ.	1
13.	Прыязная, сарамлівая, шматфарбная.	За правільны адказ.	1
14.	Яна захоўвала шчырасць і сагравала прыязнасцю.	За правільны адказ.	1
15.	Яна адлюстроўвае розныя адценні чалавечай натуры.	За правільны адказ.	1
16.	Прыязны – добразычлівы, спагадлівы Кплівы – які любіць насміхацца над іншымі Азмрочыцца – стаць панурым, сумным Самота – смутак, туга	За 2 правільныя адказы 1 бал. За 3–4 правільныя адказы 2 балы.	2
17.	Інтымная.	За правільны адказ.	1
18.	Лірычны герой верша “Пахне чабор” – гэта сталы чалавек, які звяртаецца ва ўспамінах да юнацкага кахання, калі праз сваю нясмеласць не змог выйсці да каханай дзяўчыны і прызнацца ў пачуццях. З таго часу ён дакарае сам сябе, і кожны раз яго агортвае светлы смутак , калі чуецца пах чабору .	1 бал за 3 правільна ўстаўленыя словы. 2 балы за 4–6 правільна ўстаўленых слоў. 3 балы за 7–9 правільна ўстаўленых слоў.	3
19.	Яго не пакідае шкадаванне, што не змог выказаць сваіх пачуццяў.	За правільны адказ.	1
20.	”Сэрца нязменна хвалюе дакор...”	За правільны адказ.	1

Klausimo Nr.	Atsakymas	Vertinimo kriterijai	Taškai
21.	Вось яно – блізкае, яснае шчасце... <i>эпітэт</i> Штосьці спявае пяшчотнае бор... <i>метафара</i> ... Сонца за бора м жар-птушкай садзіцца <i>параўнанне</i>	1 бал за 1–2 правільныя адказы. 2 балы за 3 правільныя адказы.	2
22.	Пахне чабор, Пахне чабор. – Рэфрэн Хіба на вечар той можна забыцца? – Рытарычнае пытанне Сэрца нязменна хвалюе дакор. – Інверсія	1 бал за 1 правільны адказ. 2 балы за 2–3 правільныя адказы.	2
23*.	Абодва тэксты напоўнены глыбокімі эмоцыямі і цёплымі ўспамінамі.	За правільны адказ.	1
24*.	“Ах, гэта мележаўская ўсмешка!” – Важную ролю адыгрывае метафара <i>Усмешка — водбліск душы</i> , якая падкрэслівае індывідуальнасць чалавека, яго эмацыянальную глыбіню. “Пахне чабор” – Галоўным мастацкім прыёмам з’яўляецца <i>рэфрэн</i> “Пахне чабор”, які стварае рытм успамінаў і сімвалізуе нязменнасць пачуццяў у часе.	За правільны адказ.	1

Адказы на 23 і 24 пытанні могуць быць сфармуляваны іншымі словамі.

Іş viso – 30 taškų.

III DALIS

RAŠYMAS IR TEKSTO KŪRIMAS

(Maksimalus taškų skaičius – 30)

(vertinama pagal Tautinių mažumų (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) gimtosios kalbos ir literatūros pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo rašymo ir teksto kūrimo užduoties bendruosius vertinimo kriterijus: https://www.nsa.smsm.lt/wp-content/uploads/2025/04/GK_PUPP_Bendrieji_vertinimo_kriterijai.pdf)